

Demos Helsingin vuosikertomus

2013

Työntekijöiden katsaus vuoteen 2013

Vuonna 2013 päätimme, että Demos Helsingistä tulee maailman paras, rennoin ja uteliain ajatushautomo. Tavoitteenamme on kasvattaa yhteiskunnallista vaikuttavuuttamme merkittävästi. Kehitimme sitä viime vuonna muun muassa fokusoimalla resurssiviisaan talouden ja osaamisdemokratian teema-alueisiin, tuotteistamalla osaamistamme ja kansainvälistämällä toimintaamme. Määrittelimme ensi kertaa ne alueilla, joilla olemme erityisen hyviä: Demoksen uniikki arvo syntyy ennakkoinnin ja yhteiskehittämisen yhdistämisestä. Emme vain puhu tulevaisuudesta, vaan saamme sen tapahtumaan – organisaatioiden sisällä ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Loimme tulevaisuutta muun muassa tutkimalla kestävien markkinoiden luomista ryhmien ja yritysten yhteistyöllä yhdessä Fazerin, Biolanin ja Hoasin kanssa, julkaisemalla tutkimusraportin uteliaisuudesta työmarkkinoiden piilotettuna osaamisena, vahvistamalla Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen kykyä ratkaista yhteiskunnallisia haasteita, pyörittämällä energiaviisaiden startupien vertaishautomoa, kehittämällä kaupunkiseutujen resurssiviisasta palvelutarjon

taa Lahdessa ja Kotka–Hamina –seudulle ja viemällä läpi monta muuta tutkimus- ja kehitysprosessia.

Sisällöissä keskityimme vuonna 2013 entistä tiiviimmin resurssiviisaan talouden ja osaamisdemokratian teemoihin. Resurssiviisas talous on luonnonvarojen fiksua käyttöä, jossa ihmisten teoilla, ratkaisulla ja toiveilla on väliä. Osaamisdemokratia on puolestaan yhteiskunnan laajan osaamispohjan hyödyntämistä terveyteen tai muihin yhteiskunnallisiin haasteisiin liittyvien ratkaisujen edistämistä.

Vahvistimme organisaatiomme osaamista perustamalla professori Antti Hautamäen johdolla associate-ryhmän, jonka muut jäsenet ovat Demos Helsingin teemoista kiinnostuneita tutkimuksen ja taiteen tulevia huippuosajia. Aloitimme myös yrityksille suunnattujen tuotteiden kehitystyön ja vuoden lopulla käynnistimme Demoksen toiminnan Ruotsissa. Meistä tulee siis jo tänä vuonna pohjoismainen ajatushautomo. Mutta siitä lisää ensi vuoden toimintakertomuksessa.

Kiitämme yhteistyökumppaneitamme, asiakkaitamme, tapahtumien osallistujia ja muita tukijoitamme vuodesta 2013. Ensi vuonna olemme teille entistä hyödyllisempiä!

Demos Helsingin työntekijät

*Tuuli Kaskinen, Satu Korhonen, Outi Kuittinen,
Satu Lähteenoja, Juha Leppänen, Roope Mokka,
Aleksi Neuvoonen, Maria Ritola ja Petra Sipilä*

Demos Helsingin saavutukset:

Itä-Suomen yliopiston strategia rakennettiin globaalien ongelmien ratkaisemisen ympärille Demos Helsingin tukemana.

Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupungin yrittäjyystoiminnan hub, Helsinki Think Company, toteutettiin Tieteestä toimintaa -mallin pohjalta.

Peloton-hankkeen tuloksia esitellyt Gatekeepers of Sustainable Innovation -artikkeli palkittiin Davosin World Resources Forum 2013 -konferenssin Sustainable Business and Industry -kategorian parhaana.

SHAPE Behaviour -tutkimushanke yhteistyössä Fazerin, Biolanin ja Hoasin kanssa tuotti uuden mallin kestävien markkinoiden löytämiseen yritysten ja ryhmien yhteistyöllä.

Peloton Club -yrityksistä PiggyBaggy, Sharetribe ja Weegos saivat rahoitusta.

Parhaat mediaosumat

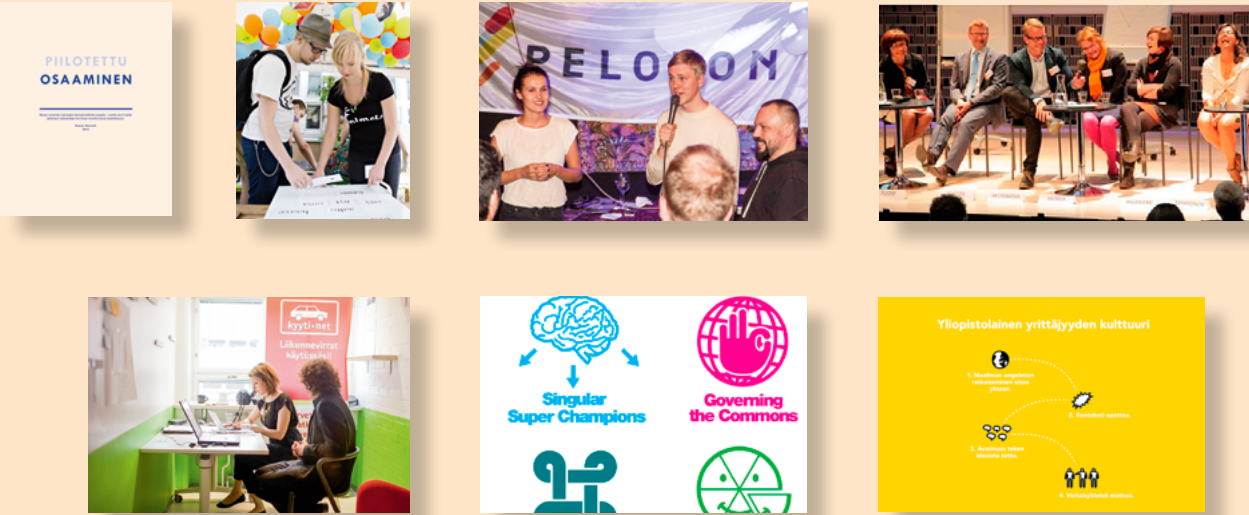
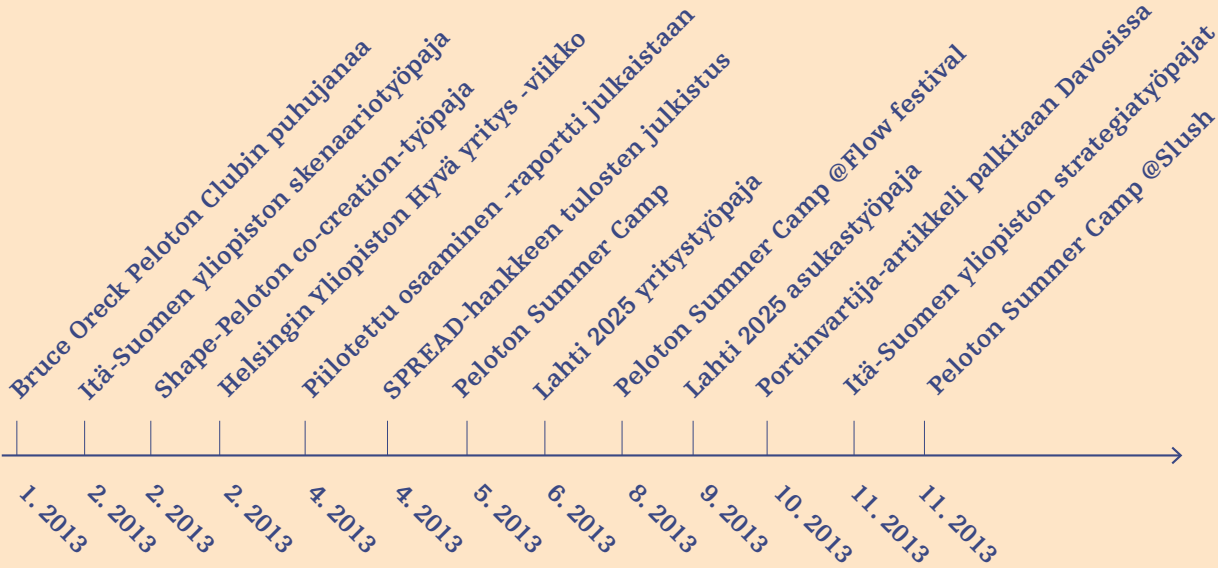
Piilotettu osaaminen Helsingin Sanomien Lauantaiesseen innoittajana toukokuussa
”Nyt maailmanlaajuisia viheliäitä ongelmia taklaamaan tarvitaan uusi luova luokka. Demos Helsinki nimittää sitä uteliaaksi luokaksi”, kirjoittaa Jaakko Lyytinen koko sivun uteliaisuus-teemaisessa esseessä Helsingin Sanomissa.

Roope Mokka Ylen Docventures-keskusteluohjelmassa marraskuussa
Roopen analyttistä näkemystä ihmiskunnan tulevaisuudesta kehuttiin laajasti Twitterissä.
@TuijaPehkonen sanoo: @docventures Mahtava dokkarivalinta -taas kerran! @mokka #huippuduunia #docventures #nokkatöllöönkiinni

Outi Kuittinen The Economistin Pohjoismaiden luovaa kulttuuria käsittelevässä kansikuvajutussa
“These kinds of citizen-led events and innovations make Helsinki a really good city at the moment,” taustoittaa Kuittinen Ravintolapäivää, Siivouspäivää ja muita viime vuosien helsinkiläisiä kaupunki-innovaatioita.

Demos Helsingin pikaseminaari käynnisti keskustelua asuntopolitiikasta joulukuussa
Kansanedustaja Tom Packalén ehdotti esityksessään vuokra-asumisen kohdentamiseen uusia käytäntöjä. Helsingin Sanomat uutisoi asian laajasti ja Ilta-Sanomat täydensi Aleksi Neuvoselta lainatulla otsikolla: ”Pohdimme hyviä ja huonoja puolia: Tom Packalénin ideaa asukkaiden pisteytyksestä ei tyrmätty kun se alunperin esiteltiin.”

Demos highlights vuonna 2013

Uteliaat ovat
kysyttyjä
tulevaisuuden
työelämässä

PIILOTETTU OSAAMINEN

Emme tunnista nykyajan kansainvälisiä osaajia – mutta juuri heitä
jokainen työnantaja tarvitsee muuttuvassa maailmassa.

Demos Helsinki
2013

Uteliaat ovat kysyttyjä tulevaisuuden työelämässä

Kansainvälinen työleiri, Budapest. Erasmus-vaihto, Amsterdam. Harjoittelu, Bryssel. On aivan luonnollista, että näillä CV-merkinnöillä varustettu vastavalmistunut uskoo olevansa haluttu tyyppi työmarkkinoilla.

Näin ei välttämättä enää ole. Kansainvälisen osaamisen määritelmä on muuttunut yhä moninaisemmaksi. Pian työelämään siirtyvät opiskelijat ovat kansainvälistyneet aikaisempia sukupolvia enemmän perinteisen liikkuvuuden lisäksi myös harrastusten ja viihteen parissa. Kansainvälisiä nettipelejä pelaavalle on voinut kehittyä koneen ääressä vaikka minkälaiset vuorovaikutus- ja verkostoitumistaidot.

Tämän on huomannut myös Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön asiantuntija- ja palveluorganisaatio CIMO, joka pyysi Demos Helsinkiä mukaan tutkimushankkeeseen, jossa selvitettiin kansainvälisyyden merkitystä tulevaisuuden työelämässä. Se huipentui Piilotettu osaaminen -raportin julkaisuun ja seminaariin huhtikuussa 2013.

Maailman tulkinnasta yhä tärkeämpi työelämätaito

Uteliaisuus. Ikiaikaiseen perusominaisuuteen kiteytyy tutkimuksen määritelmä tulevaisuuden halutusta työntekijästä. Hän on kiinnostunut maailman suurista kysymyksistä. Hänellä on mahdollisuus ennakkoluulottomuudellaan tunnistaa uusia markkinoita ja ymmärtää erilaisten ihmisten tarpeita.

Lähes jokaisen yrityksen kannattaisi rekrytoida hänet. Ongelma on se, että suurin osa työnantajista ei vielä tunnista näitä uusia kansainvälisiä osaajia – eivätkä osaajat aina itse ymmärrä potentiaaliaan. He ovat taitoineen ikään kuin piilossa.

“Yhä useammassa ammatissa tarvitaan ymmärrystä siitä, mikä maailmaa liikuttaa, mitkä asiat ovat muutoksessa ja millaisia mahdollisuuksia niissä piilee. Isojen globaalien haasteiden tulkitseminen nousee tärkeäksi työelämätaidoksi alalla kuin alalla”, sanoo Demos Helsingin **Juha Leppänen**. Hän ennustaa, että kaikkein parhaiten tulevaisuudessa menestyvät ne firmat, joiden liiketoiminta perustuu ratkaisujen tarjoamiseen globaaleihin ongelmiin.

Osaaja, opettele hyppimään tonttirajojen yli

Piilotettu osaaminen -raportti sai innostuneen vastaanoton. Demos Helsingin tutkijat ovat käyneet puhumassa sen tiimoilta ministeriöissä, yrityksissä ja monissa rekrytointialan tapahtumissa.

“Uteliaisuus on ihmisen tärkein ominaisuus”, otsikoi Helsingin Sanomien toimittaja

Jaakko Lyytinen Lauantaiesseensä toukokuussa 2013 ja ennusti raporttia mukaillen uteliaan luokan syrjäyttävän seuraavaksi luovan luokan työmarkkinoilla.

Demos Helsingin tutkijat toivovat, että ajatus uteliaisuudesta keskeisenä työelämäominaisuutena läpäisisi korkeakoulujen lisäksi myös peruskoulun ja toisen asteen koulutuksen.

“Suomalaiset ovat huolissaan PISA-tulosten laskusta ja siitä, että lapset eivät viihdy koulussa. Oppimistuloksia ei synny, jos asioita kohtaan ei tun-

“Yhä useammassa ammatissa tarvitaan ymmärrystä siitä, mikä maailmaa liikuttaa.”

neta aitoa uteliaisuutta. Meidän pitää löytää keinoja, joilla uteliaan elämänsenteen kehittymistä tuettaisiin peruskoulussa”, Leppänen summaa.

Uteliaisuuden vahvistaminen antaa tilaa myöhemmin hyödyntää monipuolisesti omaa osaamista työelämässä, vaihtaa uraa tai alaa sekä tehdä harrastuksista mahdollista työtä.

“Älä ole utelias ja pysy omalla tontillasi -ajattelu on tullut koulumaailmassa ja työelämässä tiensä päähän”, Leppänen sanoo.

”Piilotettu osaaminen -tutkimushanke auttoi CIMOa ymmärtämään paremmin kansainvälistymisen ydintä. Se tuotti meille uuden välineen tarkastella kansainvälistä osaamista ja auttaa myös kumppaneitamme näkemään, että kansainvälistymisessä on kysymys paljon muustakin kuin mitä ensi näkemällä tulee mieleen. Tutkimusraportti siirtää usein pinnalliseksi jääneen keskustelun luovuudesta ja innovaatiosta konkreettisemmalle ja ymmärrettävämmälle tasolle. Uteliaisuus on konkreettinen ja positiivinen ominaisuus, joka on annettu syntymälahjana, eli sitä ei tarvitse koulutuksen kautta erikseen oppia. Minusta uteliaisuus, jonka Piilotettu osaaminen tuo suomalaiseen koulutuskeskusteluun, sopii erinomaisesti paljon kaivatun koulujärjestelmän uudistamisen veturiksi. Raportti oli myös kauniisti kirjoitettu ja julkaisuksi toimitettu.”

Harvardin yliopiston professori

Pasi Sahlberg, joka työskenteli aiemmin CIMOn johtajana

Lue lisää:

Piilotettu osaaminen -tutkimusraportti: demoshelsinki.fi/julkaisut/piilotettu-osaaminen/

Resurssiviisaat startupit rynnivät markkinoille

Resurssiviisaat startupit ryynnivät markkinoille

”**T**uo tullessas, vie mennessäs – kaikki voitava”, kuuluu tavarankuljetuspalvelu PiggyBaggyn mainoslause. Palvelun ideana on saattaa yhteen tyhjiillään tai vajaalla kuormalla kulkevat autot ja kuljetusta tarvitsevat autottomat ihmiset.

PiggyBaggy on startup-yritys, tarkemmin resurssiviisasta liiketoimintaa tekevä smartup, joka on saanut vauhtia Demos Helsingin luotsaamasta vertaishautomo Peloton Clubista. Pelottoman tavoitteena on luoda tuotteita, joiden avulla ihmiset voivat elää entistä paremmin käyttäen vähemmän luonnonvaroja. Yritykset ovat tärkeässä asemassa, kun ihmiskunnan käytössä olevat resurssit niukenevat.

”Se, mikä ennen miellettiin yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisuksi, on nyt uusien markkinoiden luomista. Yhteiskunnan investoinnit ja sääntely ovat hyvä tuki, mutta ne uudet ratkaisut valmistaa lopulta yritys eikä valtio: ruoan, autot ja asunnot. Kaikki yritykset haluavat löytää uutta kasvua”, sanoo Demos Helsingin **Maria Ritola**.

Suurin osa kotitalouksien kuluttamista luonnonvaroista ja rahasta kuluu asumiseen, liikenteeseen ja ruokaan. Näille aloille murros vyöryy pian. Tämä kiinnostaa myös Peloton Clubia rahoittavaa ympäristöministeriön kestävä kulutuksen ja tuotannon ohjelmaa.

Moni Peloton Clubin yrityksistä, kuten esimerkiksi Sharetribe, hyödyntää jakamistalouden ajatusmallia, jossa omistamisen sijaan tavoiteltua on

käyttöoikeus. Yrityksen myymillä verkkoalustoilla kuka tahansa voi perustaa markkinapaikan, jossa vaikka kerrostalon asukkaat voivat keskenään lainaila, myydä ja vaihtaa tavaroitaan.

Tieto kulkee tiimistä tiimiin

Peloton Club on vertaishautomo, jossa startupit ja eri alojen ammattilaiset sparraavat toinen toistensa ideoita kuukausittaisissa tapaamisissa. Putte’s Bar & Pizzan torstai-iltoihin on osallistunut aina 60–100 henkeä.

Viime kesänä järjestetylle Peloton Summer Campille haki 40 tiimiä, joista kymmenen valittiin kesän ohjelmaan. Tiimit kehittivät ja testasivat kesän ajan resurssiviisaita yritysideoitaan Demos Helsingin ohjauksessa.

”Pelottomassa on tuotu yhteen ihmisiä monilta eri aloilta, jotta ajatus resurssiviisaista yrityksistä ei leimautuisi vain yhden tai kahden toimialan asiaksi. Se koskee aivan kaikkia”, Ritola sanoo.

Peloton Club haastaa avoimuudellaan ja kevydellään perinteisen raskaan teollisen innovaatiomallin. Tietoa ja työvoimaa virtaa jatkuvasti tiimien välillä.

Peloton-ajattelussa pyritään mahdollisimman nopeasti siirtymään ideoiden pyörittelystä niiden testaamiseen käyttäjien parissa. Viime kesän leiriläiset testaavat prototyyppejään esimerkiksi tuhansilla Flow-festivaalivierailla.

”Se, mikä ennen miellettiin yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisuksi, on nyt uusien markkinoiden luomista.”

Peloton tähtää seuraavaksi ulkomaille

Tällä hetkellä neljällä viime kesän leiriyrityksistä on rahoitusta toimintansa kehittämiseen. Vielä tärkeämpää on, että useimmilla yrityksillä on jo asiakkaita. Kaikki kesän tiimit työskentelevät edelleen ideoidensa parissa.

Peloton-ajattelu on saanut vankan jalansijan suomalaisissa startup- ja cleantech-piireissä.

”Seuraavaksi lähemme kytkemään Pelotonta kansainvälisiin verkostoihin. Olemme jo kaivaneet samantapaisia toimijoita esiin Amsterdamista, New Yorkista ja Berliinistä. Suunnitelmissa on

toteuttaa yhdessä ohjelma, joka auttaa yrityksiä kansainvälistymään”, kertoo Demoksen kansainvälistä toimintaa kehittävä **Roope Mokka**.

”Pelottomassa meille on ollut tärkeintä päästä osaksi samanhenkisten yritysten verkostoa. Matkan varrella olemme sparranneet toisiamme puolin ja toisin. Esimerkiksi ennen marraskuista Slush-festivaalia järjestettiin Peloton Summer Campin tiimeille kahdet pitch-treenit, joissa saaduista vinkeistä oli meille huomattavaa hyötyä.

Olemme löytäneet Peloton-verkoston kautta sekä toimittajia että asiakkaita. Viimeksi tänään autoin yhtä verkoston jäsentä Facebookissa rekrytointiasiaissa.

Summer Campin aikana saimme näkyvyyttä yrityksellemme useiden lehtijuttujen muodossa. Totta kai meille oli myös huomattavaa rahallista hyötyä Summer Campin voittopotista eli 16 000 eurosta rahaa.”

Lue lisää:

Peloton Clubin sivut: pelotonclub.me

Peloton – 17 tapaa luoda uusia markkinoita -tulevaisuuskatsaus:
demoshelsinki.fi/julkaisut/17-tapaa-luoda-uusia-markkinoita/

Sharetriben toimitusjohtaja
Juho Makkonen

Yliopistot tarttuvat viheliäisiin ongelmiin

Yliopistot tarttuvat viheliäisiin ongelmiin

Suljettujen tutkimuskammioiden aika on ohitse. Mitä te saatte aikaiseksi? Tätä kysymystä suomalaiset esittävät yliopistoille yhä useammin.

Yhteiskunnan resurssien uusjakoa koskevan keskustelun aallot lyövät kovaa myös yliopistojen seiniin.

Suomessa on nähty yli puoluerajojen, että tutkimus ja koulutus rakentavat parempaa yhteiskuntaa. Tämä näkyy yliopistoon kohdistuvissa odotuksissa.

“Tutkimukselta on alettu vaatia enemmän vaikuttavuutta. Yliopistojen pitää pystyä tarttumaan yhteiskunnallisiin haasteisiin yhä tehokkaammin ja määrittämään tehtävänsä laajemmin kuin vain tiettyjen koulutus- ja tutkimusalojen kautta”, sanoo Demos Helsingin yliopistoprojekteja johtava **Outi Kuittinen**.

Yliopistojen on ollut pakko kilpailla kansainvälisissä huippuyliopistolistauksissa. Mitä jos seuraavaksi kilvoiteltaisiin vaikutuksesta yhteiskuntaan?

Luonnontiede ja yhteiskuntatiede paikkaavat kättä

“Huipulle ja yhteiskuntaan” kuuluu jo nyt Helsingin yliopiston missio. Yliopistot ovat onneksi hereillä ja avoimia uusille avauksille.

”Profiloitukaa viheliäisten ongelmien ratkaisijoiksi”, kuuluu Demoksen **Aleksi Neuvosen** neuvo yliopistoille.

“Yliopistot ovat olleet tärkeä yhteiskuntaa muuttava voima läpi historian, ja tieteellisen tutkimuksen painoarvo on esimerkiksi päätöksenteossa vain

kasvanut. Yliopistoissa on jo nyt valtava määrä maailman suurimpiin tulevaisuuden haasteisiin liittyvää osaamista, josta syntyvät konkreettiset tulokset pitäisi vain paremmin viedä ja viestiä

yhteiskuntaan”, Neuvonen sanoo.

Vuonna 2013 Demos Helsinki työsti teemaa sekä Helsingin yliopiston että Itä-Suomen yliopiston kanssa. Itä-Suomen yliopistossa valmisteltiin viime vuonna uutta strategiaa. Demos Helsingin johdolla tehdyn työn tuloksena Itä-Suomen yliopiston strategian ydin on ajatus siitä, että yliopisto tulee tunnetuksi maailmanlaajuisten haasteiden ratkaisijana.

“Moni koki yliopiston strategian kytkemisen maailmaan motivoivaksi ja sanoi toteuttaneensa jo aiemminkin tätä ajattelua”, Neuvonen sanoo.

Tusina akateemisia yrityksiä vuodessa

Helsingin yliopistossa taas nähdään, että viheliäisiä ongelmia ei ratkaista vain tutkimusta ja opetusta parantamalla.

“Yhteiskunnassa on tällä hetkellä suuri innovaatiopaine niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla. Jotta ihmiset pystyisivät soveltamaan korkeakouluoppejaan työelämässä, täytyy soveltaminen aloittaa jo yliopistossa”, sanoo Outi Kuittinen.

Demos Helsingin ja Helsingin yliopiston yhteinen Tieteestä toimintaa -ohjelma on vuodesta 2012 saakka uudistanut kuvaa siitä, millaista yrittäjyyttä yliopistot synnyttävät ja miten. Ajatuksen ytimessä on pyrkimys edistää yhteiskunnallista yrittäjyyttä. Mitä tapahtuu, kun kielitieteilijät tai kehitysmaatutkijat perustavat yrityksen?

Reilussa vuodessa Tieteestä toimintaa on synnyttänyt jo tusinan toimivia yrityksiä. Ne pyrkivät

ratkaisemaan muun muassa oppimiseen, kulttuurien väliseen ymmärrykseen ja energiakestävyyteen liittyviä ongelmia.

Vuoden 2013 alussa Helsingin yliopisto ja Yritys Helsinki perustivat Kaisaniemeen uuden yrittäjyystilan, Helsinki Think Companyn, jonka toimintamalli on rakennettu Demos Helsingin Tieteestä toimintaa -ajattelun pohjalle.

”Halusimme strategiatyöhön mukaan yhteistyökumppanin, joka luotsaisi prosessia ja auttaisi ajatusten esiin kaivamisessa ja jalostamisessa. Demos valikoitui partneriksi, koska olimme vaikuttuneita heidän työnsä jäljestä strategian ennakointiin liittyvässä projektissa. Tajusimme strategiatyöpajoissa nopeasti, että meillä on yhteinen ajatusmaailma ja yhteiset intressit. Se nopeutti ja helpotti työtä. Demoslaiset poimivat taitavasti olennaisen ajatuksien virrasta ja auttoivat meitä asemoimaan vahvuuksiamme laajempaan kontekstiin ja artikuloimaan niitä paremmin. Demoksen ihmisten lähestymistavat ja innostuneisuus tekivät meihin suuren vaikutuksen.”

Itä-Suomen yliopiston akateeminen rehtori
Jukka Mönkkönen

Lue lisää:

Tieteestä toimintaa – 10 keinoa yliopistolaisen yrittäjyyden vauhdittamiseen -loppuraportti:

demoshelsinki.fi/julkaisut/tieteesta-toimintaa-10-keinoa-yliopistolaisen-yrittajyyden-vauhdittamiseen/

Tieteidenvälisiä ratkaisuja – Itä-Suomen yliopiston strategia 2015–2020:

uef.fi/documents/10437/2335957/UEF_strategia_2020.pdf/d9af6729-394d-47e0-94d3-b082d1fc9e62

Lahti tähtää Suomen cleantech-tähdeksi

LAHTI 2025 – MATKA JATKUU

Mikä tämä on?

Tavoitteet

Tekijät

Työpaikat

Mitä meillä jo on

In English

Liikkuminen

Pyöräily on pop!

2014

Kävelykeskustan tekevät kaikki

2015

Suomen kätevin joukkoliikenne

2018

Autojen yhteiskäyttö täydentää joukkoliikenteen

2020

Älykäs liikenne

2025

Asuminen ja energia

Taloyhtiöt resurssivisaan asumisen laboratoriona

2014

Asuinalueet tärkeitä tekemisen paikkoja

2016

Uudet rakennukset tuottavat energiaa yli oman kulutuksen

2020

Kaupunki edistää hajautettua uusiutuvan energian tuotantoa

2022

Tiiviit asuinalueet tukeutuvat joukkoliikenteeseen

2025

Ympäristöosaaminen ja liikenne

Cleantechin edelläkävijä Lahdessa

2015

Lahdesta jakamistalouden ytimeksi

2018

Osaamiskeskus: Lahti Open Environmental University

2020

Wau-rakennus

2024

Tuulivoimapuisto on ympäristökaupungin ylipää

2025

Pyöräily on pop! 2014

Liikemietoa

Kaupunki panostaa nyt reippaasti pyöräilyn edistämiseen. Kävelykeskustan suunnittelu on tehnyt pyöräilyyn liittyvistä järjestelyistä akuutteja. Pyörätieverkkoa on vahvistettu maalaamalla ajoradoille selkeästi merkityt pyöräilyn pääväylät. Väylät lähtevät keskustasta kaupungin eri suuntiin, ja niillä ajavat pyöräilijät saavat autoiluristeyksissä etuajo-oikeuksia. Kaikkien liikkujien turvallisuus on parantunut, kun pyöräilijät ja kävelijät on erotettu kaistoilleen ja autoilun nopeuksia on alennettu keskustassa ja asuinalueilla. Suosituiksi osoittautuneita katettuja pyöräparkkeja rakennetaan lisää keskustaan ja sisääntuloväylille.

Monet yritykset, työpaikat ja oppilaitokset seuraavat LAMKin esimerkkiä ja tarjoavat työntekijöilleen ja asiakkailleen yhteiskäyttöpyöriä. Säännöllisesti järjestettävät pyöräilytapahtumat ovat suuressa suosiossa ja lahtelaiset oikein odottavat perinteeksi muodostunutta Kevätpyöräily-tapahtumaa. Uusi muoti-ilmiö on sähköavusteiset polkupyörät, joilla ihmiset taittavat pitkiäkin matkoja mukavasti ulkoilmasta nauttien jopa Salpausselän mäkisissä maastoissa. Perheet liikkuvat entistä enemmän tavarapyörillä tai monipaikkaisilla pyörillä, joissa on myös säältä suojaava kuomu. Näyttää vahvasti siltä, että tavoitteeseen päästään ja vuonna 2016 joka viides matka tehdään pyörällä!

Kommentoi

Aikajana

Seuraava

Facebook

LinkedIn

Twitter

Google

Lahti tähtää Suomen cleantech-tähdeksi

Autokatoksiin viherkatot, tietokoneiden hukkalämpö talteen, tuulivoimapuisto Lahteen. Lahtelaiset keksivät nämä kolme ja 120 muuta ideaa kahdessa tulevaisuutta visioivassa työpajassa viime vuonna.

Työpajat olivat osa Demos Helsingin ja Lahti Green City -hankkeen tulevaisuustyötä, jonka tavoitteena on jalkauttaa kaupungin ympäristötavoitteet vuoteen 2025 mennessä yhteistyössä kaupungin työntekijöiden, asukkaiden ja alueen yrittäjien kanssa.

Kaikkien kaupungin toimijoiden apu on tarpeen, koska Lahden kaupunki on asettanut strategiassaan Suomen kovimmat päästövähennystavoitteet: päästöt aiotaan puolittaa vuoteen 2025 mennessä vuoden 1990 tasosta. Sen lisäksi Lahti haluaa olla houkutteleva ja elinvoimainen ympäristöliiketoimintakeskus. Lahden tapa ottaa mukaan kaupunkilaisia ja alueella toimivia yrityksiä ideoimaan strategian jalkauttamista on poikkeuksellinen.

Demos Helsingin **Satu Lähteenoja** pitää kaupungin kunnianhimoista visiota realistisena.

“Siinä on otettu hyvin huomioon Lahdesta jo löytyvä osaaminen. Ympäristöliiketoimintaan lähdettiin strategisesti panostamaan kaupungissa jo 1990-luvulla, kun tekstiiliteollisuus alkoi kadota. Nyt teollisuuden rakennemuutos ja väestön vanheneminen kurittavat taas aluetta, joten jotain uutta on keksittävä ja entisiä fokusalueita tarkennettava.”

Tutkimustulokset heti hyötykäyttöön

Työskentely Lahdessa tarjosi Demos Helsingille erinomaisen areenan testata SPREAD Sustainable Lifestyles 2050 -tutkimushankkeen tuloksia suomalaiskaupungin kehitystyössä. Poikkeuksellisen laajassa SPREAD-hankkeessa Demos määrittä kestävien elämäntapojen tärkeimmät muutosajurit yhdessä kahdeksan eurooppalaisen tutkimuslaitoksen kanssa.

Lahden työpajoissa Demos Helsingin tutkijat inspiroivat osallistujia muun muassa esittelemällä heille hankkeessa syntyneitä kestävien elämäntapojen tulevaisuusskenaarioita. Osallistujat pohtivat sen jälkeen, miten ne taipuisivat lahtelaiseen elämänme-

noon. Siinä missä kaupungin strategian visiot liikkuvat teknisellä tasolla, kuten polttoainevalinnoissa ja energiatehokkuudessa, työpajoissa asiaa katsottiin ihmisten arkisten rutiinien näkökulmasta.

SPREAD-tutkimuksessa nousi monissa skenaarioissa esille jakamistalousajattelu.

“Lahdessa huomattiin myös nopeasti, että siitä kumpuavat ideat, kuten esimerkiksi autojen ja erilaisten tilojen yhteiskäyttö, käyvät hyvin yhteen kaupungin strategian kanssa. Työpajojen jälkeen kaupunki alkoi miettiä, miten se voisi tukea jakamistalousajattelua hyödyntäviä aloittelevia yrityksiä tulevaisuudessa”, Lähteenoja havainnollistaa.

“Työpajojen jälkeen kaupunki alkoi miettiä, miten se voisi tukea jakamistalousajattelua hyödyntäviä aloittelevia yrityksiä.”

Aikajanalta palvelujen kehittämiseen

Marraskuussa Lahden kaupunki avasi verkkosivuston, josta löytyy Demos Helsingin kokoama aikajana vuosille 2014–2025. Siinä työpajoissa syntyneet ideat on yhdistetty kaupungin strategian tavoitteisiin.

“Aikajana ei ole kaupungin tiedote tai toimintaohjelma vaan yhdessä laadittu, innostava, kunnianhimoinen mutta mahdollinen tulevaisuudennäkymä”, sanoo Satu Lähteenoja.

“Se tekee mahdollisuuksia näkyviksi ja pohjustaa keskustelua siitä, millä tavoin siinä kuvatut asiat

voivat toteutua. Ihmiset voivat poimia aikajanasta ideoita omaan toimintaansa naapurustossa, työssä ja liiketoiminnassa.”

Demos Helsingin ja Lahden kaupungin yhteistyö jatkuu ja laajenee tänä vuonna kaupungin keskustan palveluliiketoiminnan kehittämiseen.

“Järjestämme aloitteleville ja jo pyöriville yrityksille Peloton Innovation Campin. Meidän rooli on tukea heitä konkreettisesti ruohonjuuritasolla ja levittää resurssiviisaita toimintamalleja kaupunkiin”, Lähteenoja summaa.

”Kun kaupunki, siellä toimivat yrittäjät ja sen asukkaat kohtaavat, kaikilla osapuolilla on paljon odotuksia. Usein ne voivat olla hyvinkin tunneperäisiä. Demos Helsinki loi ulkopuolisena toimijana kohtaamisille puolueettoman ja turvallisen toimintaympäristön, joka oli vähän toisenlainen kuin se, mihin eri tahot olivat tottuneet. Uudenlainen maaperä ja Demoksen väen taitava fasilitointi synnyttivät paljon uusia ideoita, joita monia on jo lähdetty konkreettisesti viemään eteenpäin. Työpajasta koottu aikajana on hyvä strateginen työkalu esimerkiksi juuri nyt, kun mietimme kuntarakenteen uudistamista. Aikajana tuo keskusteluun asukkaiden näkökulmia ja visualisautensa ja helppotajuisuutensa ansiosta herättää hyvää keskustelua.”

Lahden kaupungin kehityspäällikkö
Saara Vauramo

Lue lisää:

Lahden kaupungin sähköinen aikajana:

lahti2025.fi

SPREAD Sustainable Lifestyles 2050 -tutkimushankkeen kotisivu:

spread.demoshelsinki.fi

Faktaa vuodesta 2013

Faktaa vuodesta 2013

Ihmiset

Hallitus

Aleksi Aaltonen, *puheenjohtaja*
Outi Kuittinen, *varapuheenjohtaja*
Maria Ritola, *sihteeri*
Matias Möttölä
Elina Seikku

Associate-ryhmä

Antti Hautamäki, *senior associate, professori, Jyväskylän yliopisto*
Juha Huuskonen, *kuraattori*
Airi Lampinen, *tutkija, Helsinki Institute for Information Technology HIIT*
Seungho Lee, *tohtoriopiskelija, tutkija, Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu*
Juha Mikkonen, *tohtoriopiskelija, Vanier Scholar, Yorkin yliopisto, Kanada*

Työntekijät

Tuuli Kaskinen, *tutkija, toiminnanjohtaja*
Satu Korhonen, *tutkija, johtaa tuotekehitystä*
Outi Kuittinen, *tutkija, johtaa yhteiskehittämistä*
Satu Lähteenoja, *tutkija, johtaa tutkimusyhteistyötä*
Juha Leppänen, *tutkija, johtaa osaamisdemokratian teema-aluetta*
Roope Mokka, *tutkija, johtaa kumppanuuksia*
Aleksi Neuvonen, *tutkija, johtaa ennakointia*
Maria Ritola, *tutkija, johtaa resurssiviisaan talouden teema-aluetta*
Petra Sipari, *toimistopäällikkö*

Korkeakouluharjoittelijat

Mikko Annala
Oona Frilander
Roosa Halonen
Suvi Joensuu
Maija Karasvaara
Sanna Konola
Veikka Lahtinen
Katariina Mäkelä
Sanna Pasanen
Petra Sipari

Siviilipalveluksessa

Markus Wikholm

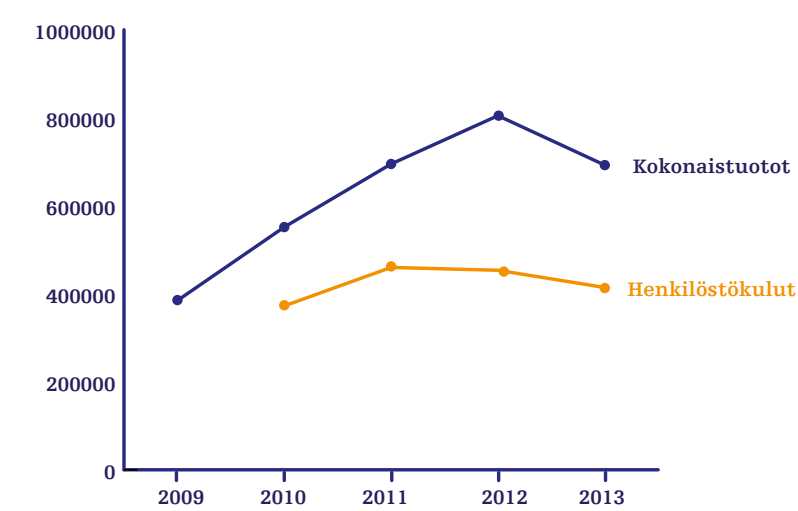
Työelämään tutustumassa

Helmi Haanpää

Avainluvut

Tilikauden tuotto oli 692 387 €, mikä oli noin 100 000 € vähemmän kuin vuonna 2012 ja saman suuruinen kuin vuonna 2011. Vuonna 2013 kehitettiin Demoksen vaikuttavuusstrategiaa ja tehtiin organisaatiouudistus, mikä vahvistaa Demoksen yhteiskunnallista vaikutusta ja todennäköisesti kasvattaa myös liikevaihtoa tuleville vuosille. Tilikauden voitto oli 2 337 €. Tilikauden henkilöstökulut olivat 414 225 €.

Liikevaihdon ja henkilöstökulujen kehitys 2009–2013

Organisaatiouudistus

Vuonna 2012 aloitettu strategia- ja organisaatiouudistus vietiin päätökseen huhtikuussa 2013. Silloin otettiin käyttöön uusi visiolause ”Paras, rennoin ja uteliain ajatushautomo” ja uusi strategia. Strategiassa kansainvälistyminen ja uusien yritystuotteiden kehitys nostettiin aiempaa isompaan rooliin. Demokseen luotiin myös kaksi teema-aluetta: osaamisdemokratia ja resurssiviisaus.

Organisaatiouudistuksessa kaikille Demoksen päätösryhmässä oleville työntekijöille luotiin omat vastuualueet. Sen lisäksi nimettiin johtoryhmä, jossa huhtikuusta syyskuuhun olivat Tuuli Kaskinen, Roope Mokka ja Aleksi Neuvonen. Roope Moka siirryttyä kehittämään Ruotsin toimintoja hänet korvasi johtoryhmässä Outi Kuittinen. Organisaatiouudistuksessa toiminnanjohtajaksi nimettiin Tuuli Kaskinen.

Totos Oy:n perustaminen

Demos ry perusti vuonna 2013 Totos Oy:n, jonka Demos ry omistaa kokonaan. Totos Oy:n toimiala on tieteellinen tutkimus ja kehittäminen sekä mainostointi ja markkinatutkimus. Jatkossa Totos Oy vastaa yritysasiakkaille suunnatusta tuotemyynnistä osana Demos Helsinki -konsernia. Totoksen hallituksen jäseniksi nimettiin työntekijät Tuuli Kaskinen, Juha Leppänen ja Aleksi Neuvonen, joista Juha Leppänen toimii hallituksen puheenjohtajana. Totos haki Tekesiltä kansainvälistymisen ja kasvun tukea loppuvuodesta 2013.

Ruotsin toimintojen käynnistys

Kesällä 2013 päätettiin käynnistää Demoksen kansainvälistyminen Ruotsissa ja muissa Pohjoismaissa. Göteborgiin muuttanut Roope Mokka aloitti syyskuussa 2013 Pohjoismaiden toimintojen vetäjänä.

Vuonna 2013 Roope Mokka toimi kuitenkin merkittävässä määrin (yli kuusi päivää kuukaudessa) Suomessa, ja siksi hänen palkkansa maksettiin Suomessa. Ruotsin toiminnot käynnistettiin Peloton-tuotteen myynnillä ja kumppaniverkoston rakentamisella. Lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa valmisteltiin Proof of Concept -hanketta sekä muita pohjoismaisia hankeaihioita.

Hallinnosta

Hallitus kokoontui toimikautensa aikana kymmenen kertaa. Taloushallintoa ja kirjanpitoa hoiti Marika Lohi Osuuskunta Eko-osuusrahasta. Tilintarkastuksesta vastasi Risto Ekholm Audit Polar Oy:stä.

Toimitila sijaitsi vuonna 2013 Helsingin Viiskulmassa, osoitteessa Laivurinkatu 41. Demos ry on jäsen Otavan Opiston osuuskunnassa.

Demos Helsingin hankkeita 2013

Peloton Club

Energiafiksujen startup-yritysten vertaishautomo auttoi tiimit kohti kasvua.

Peloton SHAPE

SHAPE-tutkimushanke yhteistyössä Fazerin, Biolanin ja Hoasin kanssa tuotti uuden mallin kestävien markkinoiden löytämiseen yritysten ja ryhmien yhteistyönä.

Lahti ympäristökaupunki

Aikajanelle kirjattiin yhdessä lahtelaisten kanssa, miten kaupunki voi saavuttaa ympäristötavoitteensa vuoteen 2025 mennessä.

Kestävä kehitys Kotkan–Haminan –seudulla

Uutta kestävää elinkeinopolitiikkaa kehitettiin portinvartijoiden avulla.

Peloton: Kestävä matkailu

Kaakkois-Suomessa kehitettiin kestävän matkailun uusia tuotteita ja palveluita.

Strateginen vastuullisuus -raportti

Julkaisu suomalaisten keskiuurten yritysten kestävästä strategioista. Mukana kaksikymmentä yritys-casea.

Tieteestä toimintaa -kehityshanke

Helsingin yliopiston opiskelijat ja tutkijat oppivat hyödyntämään osaamistaan yrittämisen avulla.

Piilotettu osaaminen -tutkimushanke

Tutkimusraportti nosti esiin uteliaisuuden merkityksen koulutuksessa ja työelämässä.

Kipinöitä-skenaariotutkimus ja Lähemmäs-julkaisu

Skenaariotutkimus tulevaisuuden asumisesta, lähipalveluista ja kehitysvammaisten roolista yhteiskunnassa.

Itä-Suomen yliopiston uusi strategia

Globaalien ongelmien ratkaisemisen ympärille syntyi uusi yliopistostartegia Demoksen fasilitoimana.

Guggenheim-keskustelut

Pitäisikö Guggenheim-museo rakentaa Helsinkiin ja millä ehdoilla? Demos fasilitoi keskustelua.

UrBaana

Kaupunkilaiset suunnittelivat Baana-pyörätien uusia käyttötapoja yhteiskehittämistyöpajoissa.

